

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

TEK pitää esitettyä lakia tarpeellisena ja odottaa sen lisäävän julkishallinnon sisäistä yhteistyötä ja koordinaatiota.

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

-

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esitykseen sisältyvä hallinnon velvoite käyttää ensi sijassa julkisella hallinnolla jo olevia tietoja asiakkaasta on tärkeä askel asiakasystävällisyyden suuntaan. Tavoitteiden toteuttaminen luo tiedon saannin ohella edellytyksiä hyödyntää tietoa viranomaisten kesken paremmin ja laajemmin kuin tähän asti. Viimeksi mainitun näkökulman nostaminen selkeämmin esiin olisi paikallaan.

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Julkishallinnossa kontrollointi on järjestetty yleensä tilintarkastuksen tai toiminnantarkastuksen keinoin. Tietohallinnon erityispiirre on, että organisaatiossa ei yleensä ole muualla parempaa osaamista, joka pystyisi arvioimaan tietohallinnon toimintaa. Sitä saatetaan sivuta tilintarkastuksessa, mutta kokonaisevaluointi ei kuulu sen piiriin. Olisikin paikallaan määritellä

tarkemmin, miten julkishallinnon tietohallintoa tarkastetaan, jotta organisaation johto saa siitä puolueetonta tietoa.

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

TEK esittää harkittavaksi, tulisiko lakia täydentää sen luonteeseen sopivilla aihepiireillä. Käytännössä on esiintynyt ongelmia, joiden ennalta ehkäisy kuuluisi tämän lain edellyttämään huolellisuuteen ja suunnitelmallisuuteen.

Käytännössä havaituista ongelmista monet ovat liittyneet ulkoistussopimuksiin, tekniikan vanhenemiseen ja hallinnollisen kontrollin heikkouteen

Julkinen hallinto tukeutuu osittain yksityissektorin tarjoamiin palveluihin ja pääosin yksityissektorin ohjelmistoihin. Näistä tehdyissä sopimuksissa kerättyyn tietoon liittyvät oikeudet ovat joskus jääneet epäselviksi (samoin julkishallinnon eri yksiköiden yhteisissä tietovarannoissa). Lähinnä on kyse tilanteista, joissa sopimus päättyy ja tiedot ovat teknisesti toisen sopijapuolen hallussa. Oikeus saada tiedot siirrettyä julkishallinnon yksikölle sen määrittelemässä muodossa kohtuullisin kustannuksin tulisi aina varmistaa sopimusta tehtäessä.

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

kts kohta 10.

Tietotekniikan luonteelle ominainen nopea vanheneminen vaikuttaa tiedon hallintaan erityisesti siten, että ohjelmistot, tallennusvälineet ja tallennusmuodot korvautuvat uudemmilla eikä aikaisempia versioita pystytä enää käyttämään. Joissain tapauksissa palveluntuottaja saattaa yllättäen lopettaa ohjelmiston ylläpidon tai jopa poistaa kokonaan markkinoilta. Suojautumisen näiltä riskeiltä ja tietoaineiston päivittämisen ajanmukaiseen tietojärjestelmään tulee olla suunnitelmallista.

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

14. Muut huomiot

-

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

-

Tietoturvallisuus:

-

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

-

Muuta huomioitavaa:

-

Pellinen Pekka
Tekniikan Akateemiset TEK ry